

QUÆRES XIII.

640 *Mulier insidit in excommunicationem ob denunciationem omisam, modo penitentis accedit ad Confessarium, promittens se falsam denunciarum. An possit absolviri?*

*Uetus apud Dianam part. 4. trax. 5. ref. 35. affir-*mat, posse absolviri virtute Bullæ Crucis, aut privilegiorum à Religiosis. 1. quia retinens rem alienam, potest bis; aut ter absolviri cum proposito restituendi, 2. qui contumax, eo quod non vult ad judicium venire, potest absolviri, si det cautionem de stando iudicio. Ita qui promisit denunciare.

Respond. eum Diana cit. negat, ratione censuram non potest quis à peccatis absolviri, nisi prius à censuris; & quia à censuris non potest quis absolviri per Bullam, nisi satisfacta pars, sequitur, quod talis mulier non possit absolviri, nisi prius denunciari; idque præferim in causa S. Officii, utpote que spectant ad fidem.

QUÆRES XIV.

641 *Mulier ipsa, qua incidunt in excommunicationem ob omisam denunciationem, an falsa denunciatione possit a qualibet Confessario absolviri?*

Affirmat Lopus part. 1. lib. 5. art. 3. diff. unic. p. 10. quia referatio hujus censura tamdiu perseverat, quādū onus denunciandi unde exprimit satisfacta pars, aut mortuo denunciando: id suadet ex verbis eius, que esse solent:

E dalla detta femmina, e pene, nelle quali incorrano i disobeienti, nissuno, se non da Noi, o dal Supremo Tribunale del Santo Officio, para effere absolvio, se primi non avrà soddisfatto al S. Officio. Resps. non potest a qualibet Confessario absolviri; bene vero virtute Bullæ, aut à Regularibus virtute privilegiorum. Bordon. in S. Trib. cap. 30. num. 10. Ratio primi, quia talis excommunicatione est referata Pontifici, & Inquisitoribus, præterea ex Decr. die 3. Januarii 1623, relato num. 617.

Præterea frustrane est referatio, si cessante onere denunciandi, censura jam incurva potest à qualibet, etiam non privilegiato, absolviri; nam non habetur effectum ante satisfactiōem; quia scelus referatio, censura imposta ad satisfactiōem, non potest ante satisfactiōem partis nolentis absolviri; sicut potest, & nolens restituere, absolviri non potest, quamvis furtum non sit referatum: nec effectum habetur post, quia tunc cessare. Verba autem editi solum dicunt, quod non possit absolviri, nisi prius denunciat; minime quod facta denunciatione, absolviri possit à qualibet Confessario, etiam non privilegiato.

Ratio secundi, quia satisfacta parte, Regulares habent privilegia absolvendi ab omnibus referatis Pontifici, exceptis contentis in Bulla Cœna; & multo magis certi Confessarii virtute Bullæ Crucis.

642 *Hinc rectè adverti Diana cit. ref. 39. tam in hoc, quam in ceteris casibus Inquisitionis, eos, qui negligenter denunciari, quando potest denunciant, non tenet Inquisitoribus negligenter faci, nec cum eis pro absolutione conficeri; quia jam possunt à Regularibus, & à certi virtute Bullæ absolviri. Quod valde facilitat negligentes ad denunciandum: & debent ad hoc Confessarii attendere, ne penitentem hujusmodi deterrant, & à denunciando impediant.*

Ex his colligis, mulierem solicitatam, extinto onere denunciationis, quatenus v. g. Confessarius est mortuus, aut ex alio capite, posse ut supra absolviri. Leander trax. 1. de Penit. diff. 13. qu. 59.

QUÆRES XV.

643 *Mulier incidit in excommunicationem ob omisam denunciationem, modo ei supervenit legitimum impedimentum: An possit absolviri?*

Rsp. Posse absolviri à privilegiatis, vel virtute Bullæ, ad reincidentiam, & cum promissione denunciandi impedimento cessante; quo quidem celiante, non denunciando denoue reincidit in culpm, & censuram

referatam. Ratio est, quia durante legitimo impedimento non obligat satisfactio partis; non tamen extinguitur, sed suspenditur, nisi adit caput, quo extinguitur obligatio denunciandi. Suaderet à pari de eo, qui sit in culpa ad restituendum, & potest evadit impotens, qui potest absolviri durante impotentiā.

Durante autem impedimento, v. gr. infirmitate, &c. non tenetur quis denunciare per alium, v. gr. per Confessarium, quia obligatio denunciandi est personalis. Imò, si quando primò habuit notitiam sollicitationis, aderat impedimentum, tunc eo durante potest à qualibet simplici Confessario absolviri cum promissione, ut denunciet impedimento cessante: quia tunc nec habetur referatio, nec delictum non denunciando.

Præpond. eum Diana cit. negat, ratione hujusmodi mulierem absolvire, si impedimentum est duratum per paucos dies, in quibus non urgeat necessitas Communionis; sed tunc eam monere de obligatio denunciandi, & ci absolutionem negare: si vero necessitas urgeat, debet eam absolvire, supradictam promissionem exigendo.

CAPUT XIII.

De 12. & ultima Clauilia.

645 *Quod si hoc officium prætermiserint, vel præteri tives docuerint non teneri ad denunciandum Confessarios sollicitantes, seu tractantes, ut supra, item locum Ordinarii, & Inquisitoribus illos pro modo culpa punire non negligant.*

Confessarii non mouentes suos penitentes de onere denunciationis, aut docentes non teneri, peccant mortaliter, ut patet per illam particulam mandantem, in 10. clauilia apostolam num. 589. & ulterius incurrit penas ab Alex. VII. & Paulo V. fulminatas, num. 248. & 350. relatas.

646 Et idem dico de cunctis Superioribus, & Religiosis, qui suos penitentes, aut consilium petentes non mouent de onere denunciationis, aut os docent non teneri in delictis Sancti Officii, etiam de levi suspectis, ut constat ex ipsis decretis cit.

QUÆRES.

648 *Confessarius, postquam sollicitavit mulierem, sciens eam denunciarum, ut id evadat, fecit, ut confiteretur cum alio Confessario, cum habere autoritatem ex S. Officio, siue haud amplius obligari: hinc ille alius Confessarius ex condito idem fingens, exceptio mulieris confessionem. Queritur, quomodo se gerere debeat tertius Confessarius cum hac muliere, etiam non privilegiato.*

Respond. Debere eam monere ad denunciandum Confessarium sollicitantem, manifestando Tribunali utriusque Confessarii dolum. Sequitur ex Decreto de num. 249.

CAPUT XIV.

De qualitate delicti sollicitationis.

QUÆRES.

649 *An Confessarius sollicitans sit suspectus de basi?*

650 *C onfessarius in actu confessionis sollicitans ad inhonestam est suspectus de heresi, quia specialiter adversatur fini principali Sacramenti penitentiae, qui est peccatorum remissio, dando (ut ait Greg.) pro medicina venenum; & si videtur, quod male tentiat de Sacramento Penitentiae.*

651 *Eadem ratione Confessarius, qui in confessione sollicitat ad alia crimina est suspectus de heresi. Alberghinus in man. qualif. pag. 136. Pegna, Freitas, & alii contra Alderete, Port. & Bonacini. apud ipsum. Non incurrit tamē penas à Pontificibus contra sollicitantes fulminatas, quia hec penes sunt contra sollicitantes ad inhonestam fulminatae, ob specialiter turpitudinem sollicitationis, quatenus sollicitatio ad inhonestam est valde periculosa, & confessionem maxime odiosam reddens. Diana part. 4. trax. 5. refol. 17. No. 28.*

cas incivis sollicitans ad inhonestam in aliis Sacramentis; quia cum talis sollicitatio in aliis Sacramentis non sit in facilis, Pontifices cas infixerunt contra sollicitantes in confessione. Diana cit. refol. 16.

652 *Est suspectus de fide Confessarius, si sollicit immediate ante, vel post; quia sic sollicitans censeatur in confessione sollicitare. Diana cit. refol. 50. contra Soufam, qui dicit, eum non esse de fide suspectum: quia dum in actu confessionis non sollicitavit, sed sollicitationem disfuit, aut anticipavit, dat intelligere, se non luita integratam confessionis commaculare.*

653 *Similiter et suspectus de fide Confessarius sollicitans ex occasione, aut praetextu confessionis, vel simulando confessionem; quia Sacramento abutitur, eique injuriam infert. Diana cit. refol. 50.*

654 *Confessarius sollicitans in Confessionario, non ex praetextu, nec occasione confessionis, nec simulando confessionem, est suspectus, & abjurare debet, Diana p. 4. cit. refol. 50. & p. 10. tr. 14. ref. 51. contra Carrenam, quia Greg. XV. postquam recensuit septem capita sollicitationis, inter quae est sollicitatio in Confessionario absoque occasione, aut praetextu confessionis, ut in n. 522, immediatè sequitur, & injungit Inquisitoribus: Ut super his contra predictis simili vel separatis in omnibus, prout in eis fides, &c. inquirant, & procedant. His accedit praxis, tam Inquisitionis Romanae, ex Diana cit. quam Inquisit. Hispaniz, ex Alberghino cit. p. 233. num. 6. quia hujusmodi Confessarii habent suspecti de fide, & abjurant: quoniam injuria loci redundant in Sacramentum, cuius locus est Tribunal. Dantur igitur suspecti suspitione ex presumptione juris de jure: v. n. 603. Carena vero negat esse suspectum, quia ex solatione loci nulla suspicio oritur,*

655 *In casibus, in quibus Confessarius sollicitans est suspectus, esse suspectum de vehementi, in praxi servat Inquisitio Rom. de levi Inquisitio Hispana.*

656 *Mulier tamen Confessarium sollicitans non est suspecta de heresi, 1. quia non accedit ad Confessarium animo se accusandi, & Sacramentum penitentiae suscipiendo; 2. adeoque cum nullum sit Sacramentum initium, nullus est Sacramentum abusus; ut patet de illo, qui ad Confessarium callide accedit animo cum inducendi ad compositionem, & futrum, 2. quia nullum est jus, quod cum præsumat suspectum. Dispar autem est ratio de sacerdoti penitentem sollicitante, quia penitentis vel supponit accedit animo confundendi, & Sacramentum penitentiae suscipiendo, & sic accedit pro sacramentali confessione; ac proinde Confessarius sollicitans ad in honesta, aut ad alia crimina, vel in aliis Sacramentis, dicitur Sacramento abuti, & inde suspectus de heresi, quamvis penitentis sollicitationi confessat, & Sacramentum minime perficiat: v. n. 494.*

Etenim Confessarius sollicitans ad in honesta, est suspectus de heresi, nescio ex vi Bullæ Greg. XV. verum etiam independenter ab illa, sicut est suspectus sollicitans ad alia crimina ob abusum Sacramenti.

Vel sollicitans supponit facta à Confessario in confessione extra occasionem confessionis, vel quando Confessarius in confessione à muliere sollicitatus confitit. Et tunc adhuc est disparitas, quia licet in neutro casu habeatur initium Sacramenti, nec Sacramentum, cum pariter mulier non accedit animo se accusandi; in priori tamen casu habetur suspicio ex presumptione juris de jure, per recentia verba Greg. XV. non sio in posteriori; quia nullum habetur jus, quod mulierem sollicitantem suspectam presumat: v. num. 603.

EXAMEN ORDINANDORUM, PRÆDICATORUM, ET MISSIONARIORUM. TOME TERTIUS COMPLECTENS

SACRAMENTUM ORDINIS, ET SACROSANCTUM SACRIFICIUM MISSÆ, insuper aptas, atque expeditas regulas ad Apostolicum Sacrae Concionis & Missionis ministerium ritè exercendū.

ACCESSIT NOVISSIME

EXAMEN CONCILIORUM, & EXAMEN RITUUM.

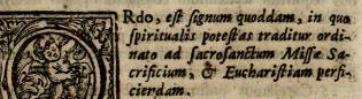
PARS PRIMA.

Examen Ordinandorum.

CAPUT I

DE SACRAMENTO ORDINIS.

Quid & quatuorplex sit Ordo.

1. quia ultimi tres immediatè ordinant homines ad sacrificium Missæ, & Eucharistiam conscientiam; 2. quia in Ecclesia Latina habent annexum votum soleme castitatis, ita ut impedian, & dirimant matrimonium; 3. quia obligant ad divinum Officium recitandum; 4. quia maiores non possunt suscipi plures eodem die, sed unus, nec Subdiaconatus simul cum minoribus; neque suscipi possunt, nisi sex Sabbatis, videlicet, quatuor anni temporum, Sabbatho ante Dominicam Passions, quod dicitur Sibi, & Sabbatho Sancto, nisi adit dispensatio Papæ; minores vero suscipi possunt omnes quatuor eadem die, & non tantum in recentis sex Sabbatis, sed etiam quolibet die Dominicæ, vel festo de praecerto, in modo ex consuetudine in die Veneris ante dicta sex Sabbathi, vel in feria quarta quartorum temporum, n. 26. 5. denum, qui majoribus initiati possunt solemniter, & ex officio sacra vasa nuda manu tangere, non ita minoribus iniciati, nisi ex commissione, & necessitate.

Non peccant autem aliqui Ordine minori, aut prima tonsura initiati, nuda manu tangentia sacra vasa, in quibus non sit Eucharistia. Item nec laici, aut formicæ, peccant mortaliter, nisi adit contemptus; sed veniam-

3. Omnes Ordines sunt res sacrae; primi tamen quatuor dicuntur minores, & non facti; ultimi vero tres dicuntur maiores, & facti. Ratio differentia est multi-

Venialiter inq; neque venialiter, si ad ista iusta causa; aut necessitas. Vara autem sacra, quia Eucharistiam continent, tangi non possunt sine peccato mortali, nisi a Sacerdotibus, & Sacerdote deficiente, à Diacono.

4 Episcopatus est Ordo. Nam est spiritualis potestas ordinandi Sacerdotes, & Episcopos; conficiendi Sacramentum Confirmationis, Choris, Oleum sanctum, &c. Non est autem Ordo diversus à Sacerdotio, sed est gradum gradus, & extensio Sacerdotii ad primitam numeram; unde novum characterem non imprimit, sed Sacerdotalem p̄existente ampliat; idem dicit de Archiepiscopatu, & Papatu.

5 Hinc invalidè, qui Sacerdos non est, ordinaretur in Episcopum, quia Episcopatus essentia Sacerdotium praequirit; non sic in aliis Ordinibus, licet enim illiciè ordinaretur Sacerdos, qui alius Ordinibus non est initatus, valde tamen ordinaretur, quia Sacerdotium non essentia, sed tantum ex precepto alias Ordines presupponit.

Episcopus, si non conferetur à tribus Episcopis, sed ab uno solo ex dispensatione Pontificis, valde conferatur; quia adest praxis Pontificum, S. Gregor. & Gregor. XIII. qui dispensarunt, ut refert Cardenas disserit: s. num. 50.

6 Cardinalatus non est Ordo.

7 Omnes septem Ordines constituant unum Sacramentum Ordinis unitate aggregationis, & ordinationis ad unum finem, qui est, sacrificium Missæ, & Eucharistia confiencia.

8 Hinc tam Episcopos Ordines conferunt; quam Clericus recipiens debet esse in gratia, alias pœcabit mortaliter.

9 Omnes Ordines imprimit characterem, ac proinde non possunt sine sacrilegio reiterari.

10 Character, qui ab Ordine imprimit, est qualitas spiritualis animæ inherens; & definitur, quod sit signum quadam spiritualis impressum in anima, per quod distinguuntur homo tali signo signatus ab aliis, & dignoscitur Deo conficeratur, & ab eo depicatur ad gratias, & dona Christi dispensanda, & ad ejusdem munera exercenda. Character imprimitur, quando tangit instrumentum porrectum ab Episcopo proferte verba.

Character enim imprimitur eo tempore, quo producitur gratia: quia character est effectus secundarius, sed non validè ordinari. Quod si bona fide ordinatur, invalida est ordinatio, adeoque repetenda, quia ex jure divino baptismus fluminis est janua omnium Sacramentorum: in lib. 3. Decr. tit. 43. de presbytero non baptizato, cap. 1. & 2.

Angelus, nec licet, nec validè ordinari posse: quia subiectum Sacramentorum ex institutione Christi est homo viator: v. tom. 1. de subiecto Sacramenti.

11 Materia remota Sacramenti Ordinis in generali est ipsum instrumentum; materia proxima est traditio, & acceptatio ipsius instrumenti; tertia vero sunt verba prolatæ ab Episcopo in traditione instrumenti.

Materia, & forma debent esse simili moraliter, requiri autem contactus physicus materiae, & intentio actualis, aut saltem virtualis in Episcopo conficerente: sufficiunt habitualis in Clerico suscipiente; de quibus sufficiunt, & in tom. 1. de Sacram.

12 Effectus Sacramenti Ordinis sunt augmentum gratiae, & character. Sacramentum, inquam, Ordinis per se caufat non primam, sed secundam gratiam nempe augmentum gratiae habitualis; per accidens vero primam.

Ratio primi est, quia caufare per se primam gratiam, folium convenit Sacramentis reconciliativis, cuiusmodi sunt Baptismus, & Ponenitencia, minime Ordo.

Ratio secundi est, quia sicut id concedunt alii Sacramentis non reconciliativis, ita debet concedi Ordini. Casus autem esse potest, si quis dum ad Episcopum ordinandas accedit, recordetur alienus mortalitatis, & Confessarium non habens elicit auctum attritionis, quem inculpabiliter putat contritionem; ite stante bona fide, ex Sacramento Ordinis, quod suscipit, justificatur; adeoque Sacramento per accidens caufat primam gratiam.

13 Sacramentum Ordinis ultra secundam gratiam significantem, & characterem, caufat gratiam sacramentalis, & sibi specialia quedam auxilia functionibus,

in officiis utiliusque Ordinis proportionata, per quae ita, que aliquo Ordine est insignitus, ad officia illa debite & rite exercenda peculiari modo juvatur. Id est officium.

Quia specialia auxilia non solum in ipsa Ordinis susceptione, verum etiam quando Ordo ipse exercetur, intuitu Ordinis, a Deo contineuntur: v. tom. 1. de effebibus Sacram. in generis.

14 Sacramentum Ordinis fuit institutum à Christo, quando de Cœne, postquam communicavit Apostolos, dixit: Hoc facite in meam commemorationem.

15 De his, qui sunt de substantia, aut de somnitate Ordinis.

16 Primum, est potestas Ordinantis, qui esse debet Episcopus conficerus; qui licet esset hereticus, schismaticus, suspendus, aut degradatus, illicitè, sed valide conferetur, quia Ordinarii collatio est actus Ordinis, non jurisdictionis; Ordo autem, quia est indebilis, semper manet in eo. Minores possunt ex privilegio Abbatis conferre.

17 Secundum, materia, forma, & intentio, tam Episcopi conferentis, quam subiecti recipientis, ut in tom. 1. Omnidè vide in tom. 2. de Baptismo, o. Minister, casum de eo, qui ad Ordines suscipiendo accedit contra protestationem Episcopi.

18 Tertium, est sexus virilis; hinc mulier est incapax Ordinarii, pariter hermaphroditus in quo sexus femininus prævaleat; validè autem ordinatur, si sexus virilis prævaleat; sed si post ordinationem incipiat prævalere sexus femininus, non potest validè conficerare, aut absolvire, licet characterem retineat: hinc validè, eti illicet ordinantur amentes, cœsi, & similes irregulares, esto hi manifeste jure Ecclesiastico suspendi; & pueri ratione non compotes, qui tamen ad castitatem non tenentur vi voti, nisi adveniente usu ratione ratificent. Omnidè vid. tom. 1. in imped. matrimon. de ordine Saero.

19 Quartum denique, quod sit baptizatus baptismino fluminis.

Baptizatus baptismino sanguinis, aut flaminis, salvari potest, sed non validè ordinari. Quod si bona fide ordinatur, invalida est ordinatio, adeoque repetenda, quia ex jure divino baptismus fluminis est janua omnium Sacramentorum: in lib. 3. Decr. tit. 43. de presbytero non baptizato, cap. 1. & 2.

20 Ad hanc autem Ordinem susceptionem requirunt plura ex parte subiecti, ex parte Ministri, & ex parte utriusque.

EX PARTE SUBJECTI

21 R equiritur primo status gratie. Secundò, ut Episcopus conficeratus non sit suspensus, aut alio canonico impedimento interdictus. Terter, ut sit Ordinarius, non potest enim ordinare, nisi subditus, aut alienos cum dimissoriis proprii Ordinati.

22 Tripliciter autem potest aliquis esse subditus alii Episcopo. Primum, ratione originis, quatenus in eis Dicessi natus est, non casu, & per accidentem. Secundò, ratione domicilii, quatenus ibi habitat animo perpetuo manendi; ad quod sufficiunt decem anni. Terter, ratione beneficii, quod tenet in tali Dicessi, quod sit ad congruum sustentationem sufficiens: quilibet ex his tribus modis sit subditus, potest ab Episcopo ordinari, & ab eo petere dimissorias. Juxta Bullam Innoc. XII. omnino attendandam in n. 38.

23 Ordinatio Clericorum nullius Dicessis spectat ad Episcopum, intra cuius Dicessis fines locus situs est. Quod si locus sit omnino extra fines, spectat ad Episcopum illum, cuius Ecclesia Cathedralis est proximior. Faganus lib. 1. Decr. cap. Significati n. 23.

24 Regulares in Italia v. gr. existentes habentes dimissorias a suis Prelatis, à quocumque Episcopo intra Italianum ordinari posse, docet Tambur.

25 Episcopus non potest Ordines Sacros (benè vero minores) nisi inter Misserum solemnia ab ipsomet celebrata conferte. Si extra illa, aut alio celebrante fine dispensatione Pontificis conferat, illicite confert, quia contra Ecclesiam confutendum, & Rubricas Pontificiales: sed validè, quia de essentia cuiuslibet Sacramenti est sola materia, & intentio; nec ullum adest dictum irritans. Unde opinio Sylvestri, quod talis collatio sit invalida, non est probabile, sed definita fundamento, Gobat tom. 1. tr. 8. num. 257.

Si vero Ordinandis jam convocatis in hebdomada, qua effet collatio facienda, supervenerit Episcopo magna difficultas utrumque munus obvenci, & nullus alius est Episcopus, qui posset, aut vellet supplicare tunc posset licet curare Missam celebrari, per alium Sacerdotem, & ipse conferte; idque ex epicepsa, & generali interpretatione, quia etiam in requisitis majoris considerationis adhiberi solet, ob gravis incommoda, que evenient, si sine ordinatione remitterentur juvenes: ita Gobat cit. num. 26.

26 Capellanus ordinari potest titulo beneficii, si Capellania sit collativa, videlicet sacra, perpetua, & congrue sufficiunt Clerici sufficiens, juxta Trident. cap. 2. de reformat. cap. 2. minime si sit non collativa, seu laica, quia illa est beneficium, non ista: v. tom. 2. de beneficiis.

27 Religiosus, qui ordinatur titulo pauperatis, si habeat Clericus secularis, tenetur patrimonium assignare; quia est

EX PARTE UTRIUSQUE

28 R equiritur primo tempus, quo Ordines debent conferri; de quo dictum est num. 3.

Secundò, requiruntur interstria temporum, hoc est temporis intervalla inter unum, & alium Ordinem.

29 Inter primam tonsuram, & Ostiariam non debet intercedere interstria temporum. Inter minores debet intercedere aliquod intervallum arbitrio Episcopi, qui potest dispense, & codem die conferre. Inter Acolytatum, & Subdiaconatum, & pariter inter maiores, ex Trident. debet intercedere annus; qui sufficit, si est Ecclesiasticus, ab uno Sabato, v. gr. Sicuties, ad alium similem sequentem Sabbatum, etiam non intercedent duodecim menses integri; & a fortiori sufficit annus naturalis, licet Ecclesiasticus annus non finitur.

30 Dispensare super interstria possunt Episcopi; possunt etiam Regulares cum suis subditis; qui tamen morientur, ut ex modestia non dispensent, sed in dimissoriis Episcopos rogant, ut dispensent.

31 Dispensatus à Summo Pontifice super defectu aetatis, adhuc indiger, ut super interstria dispensetur, si tempus inter unum, & alium Ordinem precepitum non sit elapsum; quia etas, & intervallum temporis inter unum, & alium Ordinem, sunt duo requisita disparata, ac proinde dispensatus fuerit uno, super alio dispensatus minime confetur.

32 Potest Episcopus codem die primam tonsuram, & quatuor minores conferre, minime minores cum Subdiaconatu; potest autem minores cum Subdiaconatu eodem die conferre ex causa; vel ubi adest confutudo, etiam fincausa. Duos autem maiores eodem die confere non potest sine Papa dispensatione, n. 3.

33 Tertiò denique requiritur, ut servetur ordo inter collationem, & receptionem unius, & alterius: debent igit recipi eodem ordine, quo numero secundum sunt numerati.

Si autem reciperetur Diaconatus v. gr. ante Subdiaconatum, & sic de ceteris, valida est et recipio; sed hic, qui est per saltum ordinatus, maneret suspendus à sua Ordinarii executione, & alterius receptione; potest tamen Episcopus cum eo dispensare, nisi ante hujusmodi dispensationem solemitter ministraferet in Ordine per saltum suscepito; quia tunc est necessaria dispensatio Summi Pontificis. Conc. Trid. cap. 23. de refor. c. 14.

INNOC. XII. CONSTITUTIO.

A pud. Pignatelli tom. 10. post consultationem 13. Qua plura declarantur, ac prescribuntur pro tollendis abusibus, & fraudibus circa Ordinationes alienorum subditorum.

INNOCENTIUS, &c.

34 Speculatori domini Israel, &c. Ceterum per ea ipsa induita, &c. salutarem illam, quam S. Gen. Trid. Concilii Decreta de non Ordinandis ad patrimonii titulum, nisi illis, quos Episcopi pro necessitate, vel committante suatum Ecclesiastico afflitos judicaverint, prescribunt disciplinam nequam relaxatam intelligi; quinim nec umquam ad induita hujusmodi exequenda Episcopos ipsos astante, sed illorum executionem arbitrio semper rursum Episcoporum, quorum conscientias hac in re strictissime oneratas volimus, proflus relinquentur declaravimus, &c.

35 Verum quo impensis, &c. delatis ad Nos querelis accepimus, graviora quotidie malignati iniuriam in Sancto &c. Motu proprio, & ex certa scientia, &c. Hac generali nostra, & perpetuò salutis Confitutione determinamus, & declaramus nulli Episcopo, seu cuiuslibet loci Ordinario; tametij Catinalatus honore fulgeat, licet exterum quicquam, ac fieri ratione originis, seu domicilii, juxta modum interstria declarandum, legitimè contracti, non subditum, ad Clericalem tonsuram promovere, cuiusvis beneficii Ecclesiastici ei statua, ac tonsura hujusmodi insignitus fuerit, conferendi, seu ad quod is a patrōnis jam presentatus, seu nominatus fuerit, prætextu,

„ textu, etiam si beneficium praedictum de novo ea
 „ expreſſe adiecta lege fundatum fuſſe conſideret, ut
 „ quis immiediatē poſt Clericalem charaſterem ſuſce-
 „ pium ad illud inſtituerat. Praeterē Clericum, qui
 „ legitime juam à proprio Epifcopo ad eamdem Cleri-
 „ calē toruſoram, ſeu etiam ad minores Ordines pro-
 „ motus fuerit, non poſſe ab alio Epifcopo ratione
 „ ac tivalo cujuscumque beneficij in illius Diocesi ob-
 „ teriti ad ulteriores Ordines promoveri, niſi ante eo-
 „ tundam ſuſcepioneſem teſtimoniā litteras proprie-
 „ tis Epifcopi, tam originis, quam domicili, ſuper ſuis
 „ natib; atate, moribus, & vita ſibi concedi ob-
 „ riuſerit, eaque Epifcopo Ordinanti in actis illius
 „ Coria conſervanda exhibuitur.
 „ 40 Lictē vero Clericus ratione cujuſvis beneficij
 „ in aliena Diocesi obteſti ſubici dicatur iurisdictio-
 „ ni illius Epifcopi, in cuius Diocesi beneficium hu-
 „ jufmodi ſit; eam tamen de cetero hac in re
 „ inconcurreſ ſervati volumus regulam, ut nemo ejus
 „ modi ſuſcepioneſem ad effectum ſuſcipiendo Ordines
 „ acquirere conſeat, niſi beneficium praedictum ejus
 „ ſit reditus, ut ad conguam vita ſuſtentationem,
 „ ſive juxta taxam ſynodalem, ſive ea deficit, jux-
 „ ta morem regionis pro promovendis ad Sacros Or-
 „ dines, deratris oneribus, per ſe ſufficiat, illudque
 „ ab Ordinando pacifice poſſicatur, ſublata quacum-
 „ que facultate ſupplendi, quid defecra fructibus ejus-
 „ dem beneficij, cum adjeſtione patrimonii etiam pin-
 „ quis, quod ipſe ordinandus in eadem, ſeu alia qua-
 „ viis Diocesi obtinet, ac Epifcopus ſic ordinans,
 „ tam de praedictis teſtimoniā litteris, quam de
 „ ſedituſ beneficij hujiuſmodi expreſſam in conſer-
 „ vatione Ordinantis attestatione mentionem facere
 „ debbit.
 „ 41 Ceterum ſubditus ratione originis, is tandem
 „ ſit, ac eſſe intelligatur, qui naturaliter ortus eſt in
 „ ea Diocesi, in qua ad Ordines promoveri deſide-
 „ rat; dummodo tamen ibi natus non fuerit ex acci-
 „ denti, occaſione nimicuſ itineris, offici, legatio-
 „ ni, mercature, vel cujusvñ alterius temporalis mo-
 „ re ſeu permanentie ejus patris in illo loco; quo ca-
 „ ſu nullatenus ejusmodi fortuita nativitas, ſed vera
 „ tantum & naturalis patri origo erit attendenda.
 „ Quod ſi quis talis temporis ſpatio in eo loo, in
 „ quo ex accidenti, ſicut premittitur, natus eſt, mo-
 „ tam traxerit, ut potuerit ibidem canonico aliquo
 „ impedimento irrexit, tunc etiam ab Ordinario ejus
 „ loci litteras teſtimoniāles, ut ſupra, obtinere, illaſ-
 „ que Epifcopo ordinanti per eam in collatorum Or-
 „ dinum teſtimonio ſimiliter reſenſendas praeflare
 „ teneatur.
 „ 42 At ſi pater in alieno loco, ubi ejus filius na-
 „ tus eſt, tamdui, ac eo animo permanenter, ut ini-
 „ bi verē domicilium de jure contraſtraret; tunc non
 „ origo patri, ſed domicilium per patrem legitime,
 „ ut praefterit, cocontractum, pro Ordinatione ejusdem
 „ filii attendi debeat.
 „ 43 Subditus autem ratione domicilii ad effectum
 „ ſuſcipiendo Ordines, eſt diuina taxat conſeat, qui licet
 „ alibi natus fuerit, illud tamen adeo ſtabiliter con-
 „ ſituerit in aliquo loco, ut vel per decennium fal-
 „ tem in eo habitando, vel majorē rerum, ac bono-
 „ rum ſuorum patrem cum inſtruclis aedibus in locum
 „ hujiuſmodi tranſfendo, ibique inſupere per aliquod
 „ conſiderabile tempus commorando, ſatis ſuperque
 „ ſuum perpetuo ibidem permaneſti animum demon-
 „ straverit, & nibilominus ueroce caſu, ſe-
 „ vere, & realiter animum hujiuſmodi habere, jure-
 „ rando affirmer. Si quis tamen à propria originis lo-
 „ co in ea aetate diſceſſerit, qua potuerit alicui canon-
 „ nico impedimento obnoxius effici, etiam Ordinarii
 „ ſue originis teſtimoniāles litteras, ut ſupra, aſterre
 „ debet, ac de illis exprefſa ſimiliter mentio in ſu-
 „ ceptorum Ordinum litteris facienda erit.
 „ 44 Ad hanc nullus Epifcopus aliena Diocesis ſu-
 „ ditum familiarē ſuum ad aliquos factos, ſeu mi-
 „ nores Ordines, vel etiam primam tonuram promove-
 „ vere, ſeu ordinare preſumat abſque ejus proprii
 „ originis ſelicit, ſeu domicili, Praelati teſtimoniā-
 „ libus litteris, ut ſupra, & niſi ad praefcriptum Con-
 „ cilii Tridentini prefati ſeff. 23. cap. 9. de reforma,
 „ familiarē praedictum per integrum, & completem

verē

verē patrimonii, vel penſionis ex neceſſitate, au- com-
 modate Eccleſia, jūdicio Epifcopi.

Beneficium, patrimonium, vel penſio, tres condi-
 tiones expoſcit.

50 Prima, quod ſit ſufficiens ad honeſtam ſuſten-
 tionem Sacerdotis, iuxta iudicium, & praefcriptionem
 Epifcopi loci. In Synodo Panormitana diſpoſitum eſt,
 debet eſſe Panormi ſeutorum 60. & inſuper quod poſ-
 fit quid ordinari ac titulum Menſe in Cathedrali Eccle-
 ſia; in Diocesi 40.

51 Si patrimonio non ſufficiat, ſar eſt, ut junctum
 beneficio tenui ſufficiat, & e converso. Ita Com.

At hoc ſolum eſt verum in caſu, quo aliás liceret
 Epifcopo ad titulum patrimonii Clericum ordinare, put-
 ta ex neceſſitate, aut commodity Eccleſia; tunc namque
 ſicut patrimonium ſubrogati poſt totum in locum
 cotius beneficii, juxta Trident. relatum, ita pars in
 patrimonio.

52 Hoc tamen caſu feſclo, defectus beneficii non
 poſt ſuppleri poſt patrimonium etiam pingui, ex Con-
 ſtit. Innoc. XII. relata numer. 40, ubi Pontifex expreſſe
 ait, ſe velle omnino ſervari Decreta Trident. adeoque
 cum Trid. citat. (extra premiā neceſſitatē, &c.)
 prohibeat, quem ordinari titulo patrimonii, conſequen-
 ter prohibet, beneficium per patrimonium, ſive in ro-
 tum, ſive in partem ſupplet.

53 Eandem prohibitionem conſirat Innoc. XII. in
 relata Conſtit. numer. 38.

54 Patrimonio, ad cuius titulum quis ordinatur,
 gaudet privilegiis bonorum Eccleſie, qui ſubrogatur
 in locum beneficii; et tamen ſubjectum ſolutione de-
 marum iuxta locorum conſuetudinem, Fagnan. lib. 3.

55 In collatione cum aliis fratribus tenetur quis pa-
 trimonio computare loco legitima, niſi de expreſſa
 voluntate patris, potentiā ſu præſidio legitima alio-
 rum, patrimonio filio aſſignare, conſerit contrarium.

56 Secunda, quod ſit perpetuum, conſiſtuit ſuper
 re certa, & immobili. Unde non poſt ordinari ad
 titulum ſua induſtria, laboris, aut artis, ex Declar.
 Sacr. Congr. Concil. Non poſt promoveri, qui ex in-
 duſtria, vel labore honeſto lucrat, (puta quod ſit mu-
 chus, Magister grammatica, pitor, vel alterius ſci-
 ſe profiſſionis) ſufficiente ad ſuſtentationem vite. Apud
 Gobat tom. 1. trah. 8. nu. 626. Nec poſt ordinari
 ad titulum Vicarie, aut Capellanię amovibilis.

57 Sufficit ad patrimonium censu redimibili, cau-
 ſione tamen praſita, ut in ea redemptionis, capite
 deponatur, judicis decreto apud perfonas, ut iterum
 censu conſtituatur.

58 Sufficit titulus praſimoniī perpetui: Beneficii
 conſiſtunt in distributionib; quotidiani perpetui,
 ſervitū perpetui alicuius Eccleſie habentis ſtructū con-
 gruentē, aut Capellanię perpetua, æquivalent enim
 Beneficio. Hinc qui obtinet Capellanię in Capella
 Papa, ad Sacros Ordines promoventur: vid. tom. 1.
 ver. Beneficii.

59 Tertia, quod poſſideatur pacifice. Hinc non de-
 bet eſſe litigium, etiam ſuſtigium ſu ſuper poſſeſſio-
 ne. Non ſufficit ſpes, etiam certa, aut jus ad bene-
 ficiū, penſionem, vel patrimonium. Nec quod Ordin-
 andus ſit jam praefatetus, aut electus ad Beneficiū,
 etiam ſi poſſet Beneficii, &c. inſtitu impediatur; quia
 Conc. expofit pacificam poſſeſſionem ante Ordina-
 tionem, ut num. 48.

60 Qui Beneficium poſſidet, poſt ad Sacros Ordines
 promoveri, quāmvi ſtructus illius non ſtatim,
 ſed etiā poſt receptum Sacerdotium ſit percepturus.
 Leander, Caſtropalus, Garzia, Ant. à Spir. Sancto
 & aliis de Ordine inſtit contra Philibertum: Quia ve-
 re de praefenti Beneficium pacifice poſſidet, quod Tri-
 dent. expoſcit.

61 Denique poſſe quem ordinari ſine ſufficienti Be-
 neficio, patrimonio, &c. maximē ubi aedē Sacerdo-
 tum penuria, cum ſola ſide ſuſtentione alimentorum, qua-
 tenus quia potens, & valens ſpondeat ſe neceſſaria
 ordinandi ministraturum, doceat Leander, & apud ip-
 sum Diana. par. 5. trah. 10. refol. 48. cum aliis contra
 Philibertum; qui hic eſt ſatis, & certe proviſus
 congrua ſuſtentione; quod eſt finis Concilii.

62 Ordinatus jam in Sacris non poſſet, nec licet,
 nec validē, Beneficium reſigare, nec patrimonium a-
 lienare, donando, vendendo, permutoando, &c. niſi

Hac ſunt verba Fagnani.

68 Colligitur etiam ex Confiti. Innocent. XII. num. 44. denique Synodus Panormitana de ann. 1652, & 1681, suspensionem contra hujusmodi fulminat, his verbis.

69 Ne vero fraude diligentiam nostram tentent, forte deludere per retrodonationes, cessiones, alia que pacta; declaramus, fictitium esse patrimonium illud, quod ab aliquo possidetur cum prævio pacto non exigendi fructus annos, vel eos retrodonantur, vel quoniamlibet retrocedendi. Declaramus, et iam in penam suspensionis à jure impositum eos incurtere, qui cum hoc & simulato patrimonio ad factos Ordines acceperint, eandemque penam suspensionis iuso facto incurrandam, sic & quatenus opus est, denuo injungimus.

Et ne ullus fraudibus locus restet, præcipimus Ordinantis sub titulo patrimonio, ut præter scriptas, quas ad hunc finem præfatae tenentur, jurare quoque debeant, verum, & legitimum esse patrimonium, nec ulla fraude, & simulatione confessum: quod juramentum præstare etiam debet, qui patrimonium confert; de quo præfito juramento, atque patrimonii securitate, & quod in eo serventur facrorum Concilii Tridentini dispositiones, Vicarius Foranens loci fidem faciat; alias sciant perjuri severè à nobis se puniti.

70 Qui promovetur ad Ordines sacros sine titulo, & pactum facit cum Ordinatore, aut Præsentatore non petendi, ab eo quidquam pro aliumentis, per hoc quod ordinatur sine titulo, est ab solleit suspensus ab exercicio. Ordinatur suspenditur à collatione Ordinum per triennium: In cap. penult. de simonia, & in cap. per tuas, de simonia. Qui texus respiciunt circumstantiam simoniae; nam talis collatio, aut præfatio, censetur facta ex pretio, quatenus qui ordinatur, ut ordinetur, remittit collatori debitum, quod habet ex jure, alimenta præstanti. Et solum loquuntur de pacto inito cum collatore, aut Præsentatore, minime cum alii.

71 Qui habet patrimonium, sed insufficiens, sicut autem sufficiens, incurrit suspensionem si defectus sit notabilis, juxta dicta de ficto patrimonio. Minime si defectus sit modicus.

72 Patrimonium sufficiens dicitur, quod accedit ad summanum præscriptam ab Episcopo loci, ad Episcopum enim ex Trident. part. 9. n. 4. cum Suario; quia revera est sine patrimonio; quod Trident. expicit, ut quis ad Sacros Ordines promovetur.

73 Defectus notabilis erit, si deficiat quinta pars, v. gratis, ex vigintiquinque deficiat quinque. Diana part. 4. tr. 4. ref. 52. cum Sanchez & Navar.

74 Quis promovetur ad Sacros Ordines cum patrimonio sibi donato hac sub conditione, ut post Ordines suscepit illud restituat donanti; An suspensionem incurrit?

N Egatur incurrire Leander de Ord. tr. 6. disp. 9. quest. 5. & apud ipsum Ledesma cum aliis. Quia hic non promovetur cum ficto patrimonio, sed vero.

75 Nec obstar (ai) pactum; quia ordinatus non tenetur illi stare, nec patrimonium restituere, idque in penam donantis, qui volunt Episcopum, & Ecclesiam deciper. Et maxime quia ex Trid. cit. est interdicta promotione; & declarata nulla omnis alienatio patrimonii. Unde hic solum peccavit mortaliter ratione pacti, quod init. quod nullum, & invalidum ex jure esse sciebat, minimè cenfuran incurrit: ita illi.

76 Dico, quod si talis promotus patrimonium recepit, non ut donatum, sed ut commodatum, ut illud ostenderet Episcopo, sicut deciper, utique suspensionem incurrit; quia cum ficto patrimonio est promotus, & inde tenetur illud restituere commodanti.

77 Qui casu effundendum: quia in dedecus statutus sacerdotalis, & in fraudem Sacerdotum Canonum audio practicari. Idem dico, si recepit ut donatum, cum pacto retrodonandi; ex n. 69. quia eff palliata donatio.

78 Dmmissori suis subditis concedere possunt Episcopus, & Vicarius Generalis de ejus consenso.

79 Prælati Regulares, minime locales, sed qui autoritatibus habent quales Episcopalem, puta Provinciales, Abbates, ut in tom. 2. n. 3. eas concede possunt suis subditis ad quenquamque Episcopum, ex privilegio Clem. VIII. apud Diarium part. 3. tr. 2. ref. 7. etiam Novitios. Diana cit. & part. 4. tr. 4. ref. 7. Ant.

2. Spir. S. de Ord. tr. 9. disp. 3. n. 70.

85 Cato.

cam posse Episcopum tollere, tam pro susceptorum Ordinum exercito, quam pro ulterioribus suscipiendis.

90 Hic autem causus solet ab Episcopis reservari: Et est reservatus in Dic. Panorm. sub num. 7.

DE AETATE ORDINANDI.

91 Aetas non est computanda à die conceptionis; nec à die susceptionis baptismi, sed à die, & hora nativitatis: Nec requiritur ad valorem ex n. 21. sed ad licitam ordinationem, & ex jure Canonico.

QUÆRES I.

92 An sufficiat, quod annus sit inchoatus per unum, aut dimidium quadrantem?

Sanchez, & Bonac. expoçunt unum diem, aut dimidium diei; Diana ait, sufficiat unam horam.

R Esp. Sufficiat, quod sit inchoatus per unum, aut dimidium quadrantem, Leander de Ord. tr. 6. disp. 10. quest. 12.

93 Si quis sine dimissoriis proprii Prælati aliquem Ordinem facrum suscipiat, ordinans est suspensus ab Ordinum collatione per annum, & Ordinatus est suspensus ab Ordinum executione ad arbitrium proprii Prælati. Idem dic de subditis regulari in ordine ad suum Peplatum regularem. Si vero sic Ordines ministri, non incurrit suspensionem, nec si in eis minister, irregulariter. Ex Extrav. Pil. V. cum ex sacrorum; sed peccaret mortaliter, nisi Peplatus dictum susceptionem ratam haberet. Trident. 23. de reform. cap. 8.

QUÆRES I.

94 Subditus Archiepiscopi Panormitanus Messana exstensus requisitus dimissoriis a proprio Prælato, quibus ram confeccis. Et hic licet ordinari non potest, quia vere est sine titulo, & cadit contra eum Tridentini preceptum.

95 Vel hic amisi post Subdiaconatum suscepit, & sine culpa. Et hinc ad alios Ordines promoveti non posse, docet Caftropal. de Ord. part. 9. n. 4. cum Suario; quia revera est sine patrimonio; quod Trident. expicit, ut quis ad Sacros Ordines promovetur.

96 R Esp. peccasse mortaliter ratione fraudis, & præi animi. Sed non est suspensus. Gobat cum Nav. tom. 1. de Ord. tr. 8. num. 599. Quia vere Ordinem suscepit cum dimissoriis veris.

QUÆRES II.

97 A 90 Quis dolo & fictione proprium Episcopum decipiendo, ab eo obtinuit dimissoriis, vi quarum fuit ordinatus in Sacris. An sit suspensus?

A Firmant Suarez, Reginald. & alii apud Dianam part. 5. tr. 10. ref. 55. quia facultas non extenditur ultra mentem concedentis; unde hic ordinatur, nisi licet dolo.

98 R Ref. non posse, Villal. de Ord. tr. 12. & Nav. per oppositam rationem; nam ille manu non effet vere & physice confititus in anno 22. sed per medium diem ante ann. 22. adeoque vere & physice diceretur promoveri ante annum 22. quod est contra Trid. Unde sententia affirmativa non est practicanda.

99 N Non obstat casus de n. 64. de eo, qui ordinatur cum patrimonio ficto, quem suspensem esse diximus, quia in casu de patrimonio fictio se tenet ex parte patrimonii, ita ut non sit verum, quod qui sic ordinatur, ordinatur cum patrimonio vero: in cau vero de dimissoriis, fictio se tenet ex parte modi obtinendi, minime ex parte dimissoriis, ita ut verum sit, quod qui sic ordinatur, ordinatur cum dimissoriis veris.

100 Gobat cit. num. 524. ait, posse ex gravi causa praticari, & anno 1673. fideliter cuidam, cui debeat octo hore, & erat arcatus beneficio, & simul fussionem corroborare doctrina de annis bissextilibus,

QUÆRES III.

101 98 Petrus deficit unus aut alter dies, ut annum 22. attinet, & subdiaconatum suscipiat: quia tamen ex quinque annis, bissextilibus fuit vix tempore decursus, sibi superius quinque dies, quibus non solum posset compescere duos dies defelus, sed etiam excedere statutum debitum per tres dies: An posse dicti diebus uiri, & licite ordinari sacrum suscipere?

G Obat cit. 2. num. 533. ad 538. refert opinionem Pellizarii affirmantis, addens eam usque practicatum Mantua. Insuper eam senei consuluisse ex gravi necessitate, videlicet ex Sacerdotum penuria. Ratio est; quia anni à jure requiriunt sunt anni ordinarii, & constantes diebus 365. annus autem bissextilis constat ex diebus 366. qui excessus unius dici est physicus, & realis; nam computatio duorum dierum pro uno mense

Februarii est moralis, quatenus bis pronuntiatur sexto Kalendas Martii: revera tamen sunt duo reales, & folares, continentas duas reales circulationes, singulas vigintiquatuor horarum, & minutorum sex, ex quibus horis dies realis & naturalis constituitur, ita ut Februarius, qui alii annis continet dies 28. anno bissextili continet dies 29. igitur excessus quinque dierum in casu est realis, ac inde videtur, quod eo uti possit Petrus.

99 Accedit gravis ratio: Post correctionem Gregorianam ob intercalationem decem dierum à Gregorio XIII. factam, delatum est dubium: An decem illi dies ablati, essent ab ordinatis supplendi? Et responsum fuit sub Sexto V. quod non; sed abique decem illi diebus dici debet annum integrum. Port. ver. Novissimi anno num. 48.

Quo praemisso, discursus formatur. Potuerunt juvenes Ordinem Sacrum suscipere non expectatis decem illius diebus, quia erant dies excessus ex ordinatis annis dierum 365. qui proinde sine illis fuerunt reputati integri: igitur poterit Petrus, cui unus, vel alter dies deficit, Ordinem Sacrum suscipere pro se levando quinque diebus, qui ex quinque annis bissextilibus superante, quia sunt dies excessus ex ordinatis annis dierum 365. qui proinde sine illis quinque diebus reputandi sunt integra. Hispotius pro lectoris oblectamento relatis.

100 Respondeo, non posse Petrum licet Ordinem Sacrum suscipere supplingo etatis defectum per usum dierum ex annis bissextilibus supra deducit, Rodriq. in quest. Regul. tom. 3. quest. 15. art. 3. cum commun.

Ratio est, quia anni ordinarii, & à jure requisiuti,

sunt accipendi civiliter, & politice; civiliter autem, & politice, in numeratione annorum non habent ratio annorum bissextilium, & dierum, qui excedunt; sed quilibet annus ordinarius dicitur, five bissextilis sit, five non. Constat ex caufo dictio in l. denique dicens, ff. de minoribus 25. annis §. minorem. Minorem autem 25. annis natus videtur, an etiam dicens natus si adhuc dicimus ante horam, qua natus est; ut si caput sit, restituatur, & cum nondum compleverit, ita erit dicendum, ut à momento in momentum tempus spectetur. Proinde, & si bissexto, natus est, five priori, five posteriori dic, Celsus scripsit, nil referre; nam in dubium pro uno die habetur, & posterior dies Kalendarum intercalatur.

Cui accedit praxis, & communis usus Ecclesie, à quo nullo pacto est recedendum.

QUÆRES. IV.

101 An ordinatus ante etiam bona fide, cum ignorantia, aut inadvertentia defelitus, sit suspensus?

R Esp. negatè, juxta dicta in tom. 1. numer. 25. Villal. Bonac. & com. apud Ant. à Spir. Sancte Ord. tract. 9. disp. 4. num. 89. quia tam in Bulla Pii V. quam Sixti V. habetur hac particula, Presumitur. Unde ad incurram censuram requiri presumpcio, & inde scientia; quapropter ignorantia etiam culpabilis, si affectata non sit, excusat.

Hinc iste accedit notitia defelitus tenetur ab Ordinis suscepiti ministerio defelitus, ut qui restituere tenetur ex re accepta. Accedit autem legitima atate, potest in eo ministritate.

102 Ad differentiam ejus, qui mala fide, cum dolo, & temeritate suscepit; hic namque est ab eo Ordine, non quidam ab aliis suspensus. Ant. à Spir. Sancte Ord. tract. 3. tract. 4. ref. 182. Et etate accedit, non potest in eo ministrare, nisi prius à censura Papa reservata absolvatur.

103 Quia censura potest tolli ab Episcopo; si fuerit occulta, aut per Bullam Cruciate, u. in tom. 1. de Censuris, & penit. & de referatis.

De Æstate ad alias dignitates.

104 Ad Papatum nulla in iure prescribitur etas; non tamen potest eligi infans, qui usum rationis non habet; nam est Pastor, & Summus: Requiritur ex iure, quod eligatur per duas partes Cardinalium;

105 Ad Episcopatum requiri annus trigesimus complectus: ex cap. Cum cunctis, de Decim. & Bulla Gregor. XIV. Eadem etas requiritur pro Cardinalibus

etiam Diaconis, ex Trid. sess. 23. de reform. cap. 1. Ex concessione tamen Sixti V. Cardinalis Diaconus creari potest etatis annorum 22. In Gallia sufficit, quod Episcopus attigerit annum 27. ex speciali indul- Leonis X.

106 Ad Canonicatum in Ecclesia Cathedrali, ad Beneficium curatum, & quamlibet dignitatem Ecclesiastica, cui subest cura animarum, requiritur annus 25. inchoatus. Trid. sess. 24. de reform. cap. 12. Quod dispositio extenditur ad dignitates Regulares, quamvis sint beneficia manuaria, & amoyvia.

107 Ad dignitates, aut perfornatus; quibus cura animarum non subest, sufficit annus 22. inchoatus, ex verbis Trident. cit. Annis 22. non minores asciscantur. Gobat tom. 1. tract. 8. num. 517. cum multis idem teneret de Collegiatis.

108 Ad beneficia simplicia sufficit annus 14. inchoatus. Trid. sess. 23. cap. 6. vi. num. 277.

PRIMA TONSURA

109 Non est Ordo, sed dispositio ad Ordines; nec N est necessaria ad ordines quod valorem, sed ex precepto.

Definitur, quod sit signum distinctivum ministeriorum Ecclesie à plebe communi.

110 Tonstra, seu corona sit per rationem capillorum, ad significandum, quod qui vult Deo servire, debet superfluitati terrenorum renunciare, quia Clericus sit hares Dei. Fit verò in capite, ad significandum, quod Clericus habere debeat mentem elevatam ad Deum.

111 Per primam tonsuram quis sit Clericus capaz Beneficii Ecclesiastici, & privilegiorum Clericalium.

112 In prima tonsura abscessio capillorum stat loco materiei; loco autem forma sunt verba ab Episcopo, & ab ordinando simul prola, Dominus pars hereditatis mea, & pars mea Deus in eternum: dixi, loco materiei; loco forma, quia prima tonsura, cum non sit Ordo, non constat materia, & forma proprie dicta.

OSTIARIATUS

113 Et potestas, per quam ordinatus in Ostiarium potest recipere dignos, & excludere indigneos ab Ecclesie, & eam custodire.

114 Materia remota sunt claves Ecclesie, materia proxima est traditio, & acceptatio clavium. Forma sunt verba prola ab Episcopo: Sic ag, quasi ratio nem Deo reddidimus pro his rebus, quia his clavibus redidimus.

115 Unde munus Ostiariorum est aperire, & claudere januas Ecclesie, custodire ea, quae in illa afferuntur, pulsare campanas, recipere dignos, & excludere indigneos, scilicet infideles, & eos, quibus non licet interesse facili.

116 Ostiariorum fuit institutus à Christo, quando dixit: Attollite portas, principes, vefras, & elevamini portas aternas, & quando ementes & videntes ejecit de templo.

LECTORATUS

117 Et potestas, per quam ordinatus in Lectorem potest legere lectiones, & Prophetias.

118 Materia remota est liber sacras lectiones, videlicet Epistolæ, & Prophetias, continens, qui dicitur lectionarius, materia proxima est ejusdem libri traditio, & acceptatio. Forma sunt verba illa: Accipe pœphæm, & ego verbi Dei relator.

119 Unde munus Lectoris est annunciare populo verbum Dei, legendo ex libro, non predicando, legendo scilicet Prophetias, Sacras Scripturas, & Evangelium, sed extra Missam, quia in hac est munus Diaconi. Item Lectoris munus est, catechunenos in fide erudiare.

120 Ordo Lectoratus fuit institutus à Christo, quando in medio seniorum librum Italicæ Prophetæ aperuit, & completa lectione prophetæ clausit, & dedit ministro.

EXOR-

EXORCISTATUS

121 Et potestas, per quam ordinatus in exorcismum potest expellere diabolum, ne impedit aliquem à sumptione Eucharistie.

122 Materia remota est liber exorcismorum, materia proxima ejusdem libri traditio, & acceptatio. Forma sunt verba illa, Accipe, & commendam memoria, & habe potestatem imponendi manu super energumenos, sive baptizatos, sive excommunicatos.

123 Unde manus exorcista est imponere manus super energumenos, & super illos legere exorcismos, ut à demoni obfessione liberentur.

124 Odeo exorcistus fuit institutus à Christo, quando tergit aures fidi, & muti, dicens, Ephphætha, quod est adapere; & quando de Maria Magdalena septem demonia ejetur.

ACOLYTHATUS

125 Et potestas, per quam ordinatus in acolythum potest accendere lumina, & portare uoceles cum vino, & aqua.

126 Materia remota est duplex, una est candelabrum cum cerro extinto, alia sunt uircoles vacui; materia proxima est horum traditio, & acceptatio. Forma pariter est duplex, una: Accipe ceroferarium cum cerro, ut scilicet te ad ascendenda Ecclesie lumina mancipatum in nomine Domini: alia: Accipe uocoles ad fagorandum vino, & aqua in Eucharistiam Subsunt Christi in nomine Domini; in Acolythus igitur sunt duæ materiae, & duæ formæ partiales.

127 Unde munus acolythi est ponere candelabrum ad altare, candelas altas accendere, uircoles cum vino, & aqua preparare, & Subdiacono porrigit.

128 Ordo Acolythus fuit institutus à Christo, quando dixit: Ego sum lux mundi: qui sequitur me, non ambulet in tenebris, sed habebit lumen vita.

SUBDIACONATUS

129 Et potestas, per quam ordinatus in Subdiaconum potest portare calicem cum vino ad altare, preparare necessaria ad Eucharistiam, & legere Epistolam.

Materia remota est duplex partialis; prima est calix vacuus, & patena vacua, fine vino scilicet, & hostia; secunda est liber Epistolaram. Materia proxima est horum traditio, & acceptatio. Forma pariter partialis est duplex: Prima correspondens prima materia sunt verba illa: Videamus quoniam ministerium vobis traditur; id est vos admoneo, ut ita vos exhibeatis, quod Deo placere possitis: ubi priora verba habent rationem formæ, posteriora vero id est vos, & scilicet solum rationem monitionis. Secunda correspondens secunda materia sunt verba illa: Accipe librum Epistolaram, & habe potestatem legendi eas in Ecclesia sancta Dei, tam pro novis, quam pro defunctis, in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti.

130 Unde manus Subdiaconi est Diacono ministriare calicem, & patenam in usum sacrificii eidem afftere, panem consecrandum pro populo in altari ponere, Epistolam in Missa solemniter canere; Crucem in Procesionibus gefare; pallas altaris, & corporalia ablueri.

131 Ordo Subdiaconatus fuit institutus à Christo, quando in Cena linteо se pœxinxit, & pedes discipulorum lavit.

DUBIA RESOLVUNTUR.

132 Si traditur calix sine patena, vel è converso, invalida est ordinatio.

133 Calix, & patena non consecrata sufficient ad valorem Ordinis, quia nullo jure præcipitur debere esse consecrata; videlicet est certum in Sacerdotio, quia hujus materia propriæ est hostia, & vinum, quæ sufficient ad valorem Ordinis, & solum proper conseruantur.

134 Traditione, quæ est materia proxima, tam in Subdiaconatu, quam in Diaconatu, & Sacerdotio, fieri debet ab ipso Episcopo ordinante sub pena nullitatis; quia invaliditas non appetit ita clare in missa.

135 Regularis invalida professione emissâ obmetum, aut aliam causam, ita ut liberè, & licet redire possint ad seculum, si ordinentur ad titulum pauperitatis, dupliciter peccant, & quia sine ullo titulo, & quia dimissori proprie Episcopi ordinantur, & ex S. Pio V. suspendi; immo evadunt irregulares, si in Ordine sic suscepunt ministrant.

136 Ejecti sunt perpetuè suspendi.

137 Subdiaconus, & Diaconus solenniter in mortali ministrantes, & sua munera exercentes, non peccant mortaliter, sed venialiter; idque à fortiori dicent.

dum est de Clericis minorum Ordinum munera immortali exercentibus, quia in hujusmodi exercito nec conficiunt, nec recipiunt Sacramentum, in sola autem Sacramentorum confectione, & receptione facta immortali si Deo gravis iurta; & hac ratione Sacerdos peccat mortaliter, & sacrilegium committit, si in mortali celebre; minime vero si in mortali exercet benedictiones aquae, salis, populi, &c. etiam si hujusmodi benedictiones cum Sanctissimo Sacramento Eu-christia sunt.

148 Item probabilis est, Sacerdotem non peccare mortaliter, sed venialiter, si in mortali Eucharistiam tangat, & fidelius portat; quia tunc non conficit Sacramentum, sed conferatur dispensat.

149 Clericus autem violans censuram, hoc est, si cum sit excommunicatus excommunicatione majori, vel suspensus, vel interdictus exerceat culpabiliter, solemniter, & ex officio actus proprios Ordinum majorum, quos habet, sit irregularis.

150 Duxi: culpabilis: primò quia si ignores te esse excommunicatum, vel si id scias, ignoras tamen violationem censure esse annexam irregularitatem, non evades irregularis.

151 Secundò: quia si ob vitandum scandalum, vel notabilem infamiam, cum excommunicatione Epistolam, aut Euangelium solemniter canas, vel celebres, non fies irregularis: inòd nec ex hoc capite peccas celebrando, si alias eris in gratia, & interim non eris negligens in procuranda absolutione à censure.

152 Tertiò: quia Sacerdos excommunicatus toleratus die festo, si non adit alius Sacerdos, qui celebret, & ne peccet, sit positus in gratia saltem per concordiam, potest licet celebrare, quia presumitur populum sacrificium petere necessarium ad satisfacendum praecepto.

153 Actus proprios, ad excludendos actus jurisdictionales, ut munus predicandi in Diacono, & non erat liber Euangeliorum Epistolam: ergo liber Euangeliorum non est pars essentialis, & materia Diaconatus, sed solus ceremonia accidentalis; antecedens est certum, consequentia sequitur, quia cum Sacramentum Ordinis sit institutum à Christo, etiam ejus partes essentiales fuerunt institute à Christo, adeoque Ecclesia non habet potestatem eas quod substantiam mutandi.

Respondeo, concessio antecedenti, negando consequientiam; ad cuius probationem dico, quod Christus materias, & formas Sacrauenti Ordinis instituit non cum omnimoda determinatione, sed eas instituit veluti in genere, & reliqui in specie determinandas ab Ecclesia: Christus, inquam, instituit in materia Ordinis, positionem aliquius rei sensibilis, & in formam verba apta ad exprimendam potestatem Ordinis, qui confert, speciale autem eius rei & signi determinationem reliquit Ecclesia. In primordio autem Ecclesia materia Diaconatus fuit impostio manus super caput ordinandi, que impositione in ordinatione Diaconi ortum habuit ab Apostolis: potesta pro Grecis, fuit ab Ecclesia determinata impositione manus, tam in ordinatione Diaconi, quam Subdiaconi, & Sacerdotis; pro Latinis vero fuerunt determinata peculia instrumenta, & eorum traditio, quod instrumentum in ordinatione Diaconi fuit liber Euangeliorum additus pro materia impositione manus. Nec officit, quod Apostoli in ordinatione Diaconi usi sunt sola manum impositione, quia non determinaverunt in Ecclesia fervandum illud signum visibile, que ipsi nisi sunt, sed id fuit relictum arbitrio Ecclesie, quo proinde potuit assumere librum Euangeliorum, ut post magis aptè & clare exprimenti potestatem Diaconi, adeoque Ecclesia non dicitur mutata, & variata materiam à Christo institutam; sed determinasse in specie materiam à Christo in genere designatam: vid. tom. 1. de Sacr. in gen. de materia, & forma.

158 De Beneficiatis, vid. tom. 1.

DIA CONATUS

159 E st potestas, per quam ordinatus in Diaconum potest proxime Sacerdoti in ministerio alterius assistere, & Euangelium legere.

160 Materia est duplex partialis: prima est impositione manus dextera facta ab Episcopo supra caput ordinandi; secunda est liber Euangeliorum, ejusque tractatio, & acceptatio.

Forma pariter est duplex partialis, prima correspondens prime materie sunt verba: *Accipe Spiritum Sanum ad roborem ad resistendum diabolo, & tentationibus ejus in nomine Domini;* secunda correspondens secunde materie sunt verba illa: *Accipe potestatem legendi Euangelium in Ecclesia tam pro vivis quam pro defunctis in nomine Domini.*

161 Unde munera Diaconi sunt quinque: Primum, Presbytero facienti proxime assistere. Secundum; Euangelium in Misla solemniter legere.

Tertium; in absentia Episcopi, aut Presbyteri, vel de eorum licentia solemniter baptizare.

Quartum; de Episcopi licentia populo predicare.

Quintum; in absentia, aut ex commissione Sacerdotis, & urgente necessitate, Eucharistiam ministriare. Communionis enim minister est solus Sacerdos, sed ex commissione ipsius, urgente aliqua causa, & semper quando inflata morte alicuius, Diaconi munus est Eucharistiam ministriare, Sacerdotem tamen deficiente.

162 Diaconus potest defente pyxidem, in qua sunt particulae consecratae; de uno in aliud altare, & tangentem vas, in quo est corpus Christi contentum; lique ex praxi, quia in expositione, & proclamacione Sanc-tissimi, Diaconus Lunulam; in qua est Eucharistia, è sacerdotio educta, intra spharam adaptata, Sacerdoti portabit, & iterum reponit.

163 Conveniens est, ut à Diacono purificatoria, & simili in prima lotione in sacramentum intenda laveri; quia habita, licet possunt Laici, & mulieres, ac praefertim sacrae virginis ea melius tangere: ceterum si prima lotion fuit à Laicis, certum est non esse mortale, si non adit contemptus, sed solum veniale.

164 Ordo Diaconatus fuit institutus à Christo, quando in Cena Corpus, & Sanguinem Christi uisum dispensavit discipulis; & completivè, quando post Cenam suos Apostolos dormientes excitavit dicens: *Vigilate, & orate.*

165 Pro materia si non tradatur liber Missalis, sed alijs Euangelia continens, puta terra facta Scriptura, aut solum testamentum novum, valida est ordinatio; invalida tamen est, si tradatur liber, in quo non sunt Euangelia, v. gr. solum testamentum vetus.

166 Dices; in primordio Ecclesia erat ordo Diaconatus, & Apostoli ordinabant Diaconos, & tamen non erat liber Euangeliorum Epistolam: ergo liber Euangeliorum non est pars essentialis, & materia Diaconatus, sed solus ceremonia accidentalis; antecedens est certum, consequentia sequitur, quia cum Sacramentum Ordinis sit institutum à Christo, etiam ejus partes essentiales fuerunt institute à Christo, adeoque Ecclesia non habet potestatem eas quod substantiam mutandi.

167 Hinc si Acolythus, aut alias inferior cum Dal-matica, sed sine manipulo Epistolam, aut Euangelium sine stola cantet, non sit irregularis, quia actus proprius Subdiaconi cum manipulo, & actus proprius Diaconi cum stola exhibetur, minimè sine illis.

168 Duxi: denuo Ordinum majorum, quia propter altam rationem Clericos censuratos actus Ordinum minorum exensis non evadit irregularis.

169 Demum si Clericus sub irregularitate predicitos actus Ordinum majorum exercet, novam irregularitatem non incurrit; sed toties mortaliter peccat, ulquequid à censure absolvatur, & super irregularitate dispenseatur.

170 Irregularitas autem est impedimentum Canonicum, suscepctionem Ordinum, & suscepctionem uolum impediens, non autem in ordine ad reliqua Sacra menta.

171 De Beneficiatis, vid. tom. 1.

PRESBYTERATUS

167 E st potestas, per quam ordinatus in presbyterum potest confidere Corpus, & Sanguinem Christi; & remittere peccata fideliibus.

168 Materia est duplex partialis: Prima est calix cum uino, & patena cum hostia, que sunt materia remota; conunque traditio, & acceptatio, materia proxima.

Secunda est ultima impositione manum facta ab Episcopo.

Episcopo supra caput Sacerdotis. Manus est materia remota, impositione proxima.

Dixi, ultima impositione, quia in ordinatione Sacerdotis procedit alia impositione manum facta ab Episcopo, & aliis tribus Sacerdotibus ordinationi assistentibus, sicut etiam precedunt aliae ceremoniae, nempe impositione vestrum Sacerdotalium, Sacra uenatio manum, que sunt de solemnitate, non de substancialitate Ordinis.

169 Forma pariter est duplex partialis: Prima prima materie correspondens sunt illa verba: *Accipe pote-statem offerendi sacrificium Deo, Missaque celebrandi tam pro vivo quam pro defunctis in nomine Domini.*

Secunda secunda materie correspondens sunt verba illa: *Accipe Spiritum Sanum; quorum remiseris peccata, remittuntur eis; & quorum remiseris, retenta sunt.*

170 Ordinatus in Presbyterum duas accipit potestates; primam in Corpus Christi physicum, in ordine ad confidendum Corpus & Sanguinem Christi; secundam in Corpus Christi mysticum, videlicet erga fidèles, quod ab solvendu. Et utrumque dicitur potestas Ordinis.

Unde munera principalia, & propria Sacerdotis sunt duo, nimirum Missas celebrate confidendo Corpus, & Sanguinem Christi, & a peccatis absolvere; hoc tamen secundum munus ita se habet, ut non omnis Sacerdos possit a peccatis absolvere, sed ultra potestatem ab solvendi in ordinatione collatam, requirit, quod habeat jurisdictionem, vel ordinariam, ut si sit factus Episcopus, aut Parochus: vel delegatam ab Ordinario supra fidèles, ita ut, si quis absolvat cum sola potestate Ordinis, sine potestate jurisdictionis, validè consecrat, five solus, five actione communis cum aliis, iuxta opinionem varietatem.

171 Hic autem duas potestates, confidiendi scilicet Corpus, & Sanguinem Christi, & ab solvendi à peccatis, sunt distinctæ, ut prima non dependeat à secunda, licet secunda necessaria ad sui valorem supponat primam.

Hinc licet quis per secundam materiam, & formam, nempe per manum impositionem, & verba, potest in Corpus Christi mysticum non recipere, si non supponeretur prius adhibita prima materia, & forma, & recepta prima potestas in Corpus Christi physicum, validè quis primam potestatem recipere in Corpus Christi physicum per primam materiam, & formam, etiam si potest non adhibetur secunda materia, & forma, nec recipetur secunda potestas in Corpus Christi mysticum.

Ratio est; quia per primam materiam & formam complete confidetur ordinato prima potestas in Corpus Christi physicum; unde ante manum impositionem est vera Sacerdos, & validè in ipsa ordinatione consecrat. Tunc autem pro potestate Ordinis in Corpus Christi mysticum est in alta ordinatione tantum supponit secunda materia, & forma.

Non sic in aliis Ordinibus, in aliis namque una materia & forma dependet ab alia, ut non possit Ordinatus sine altera materia & forma confidere.

173 Et propter ea in Presbyteratu per primam materiam & formam character imprimitur; per secundam verbo vel novus character imprimitur, vel prior extenuatur, & ampliatur: ut in nom. 4. quia duae potestates Ordinis distinctæ, & completae requiruntur: vid. nom. 10.

174 In casibus autem, in quibus esset reiteranda ordinatio sub conditione, posset reiteratio fieri quilibet anni tempore à quocumque Episcopo in Oratorio privato, & absque ceteris ceremoniis, suppeditando tantum id, in quo est dubium.

175 Sacerdotio insignitus debet sub mortali communicari, quia participare debet de suo sacrificio; hujusmodi autem preceptum se communicandi non est pro initiatis aliis Ordinibus, five minoribus, five majoribus, sed solum consilium; hinc minores conferunt potest prandium.

176 De Ordine agunt Scotus in 4. dist. 24. quest. nn. 5. De tertio art. Maistrus disp. 19. quest. 1. 2. Leander de Sacr. tral. 6. Tamb. tom. 2. pag. 72. Joann. la Cruz pag. 448. Fagnanus lib. 1. & 3. Gobat tom. 1. tral. 8. Anton. à Spirit. Sanct. de Sacr. tral. 9. Mendo, & Alloza vi. ordo, vi. tom. 1. de Sacr. ver. Minister.

177 V alida est ordinatio, 1. Si Ordinatus tangat Calicem, & patenam, ubi est hostia, non vero immediatè ipsum hostiam; fatis namque dicuntur tangere, & acceptare hostiam, dum tangit, & acceptat vas, in quo est hostia; hinc non tanguntur vi-num, sed calix, in quo est vinum.

178 2. Si tradatur hostia immediatè in manus Sacerdotis, vel si tradatur hostia & vinum simul, immixta in Calice, quia de essentia Ordinis Sacerdotii est Examen Ecclesiast.